

วิธีดำเนินการวิจัย

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นคนไข้ที่ เคยกระทำอัตวินิบาตกรรม และ เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลศรีธัญญา ระหว่างเวลาที่ทำการวิจัย จำนวน ๔๐ คน เป็นชาย ๒๐ คน หญิง ๒๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

๑. แบบสำรวจข้อมูล เกี่ยวกับประวัติของกลุ่มตัวอย่าง อันได้แก่ชื่อ อายุ ที่อยู่อาศัย อาชีพ สภาพสมรส การศึกษา कुสมรส จำนวนบุตร วิธีการกระทำอัตวินิบาตกรรม จำนวนครั้ง ระยะเวลาจากครั้งสุดท้ายที่กระทำอัตวินิบาตกรรมจนถึงครั้งปัจจุบัน สาเหตุที่นำไปสู่การกระทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งข้อมูลเหล่านี้คัดลอกมาจากรายงานของโรงพยาบาล และผู้วิจัยสอบถามจากคนไข้อีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ได้ความจริงที่แน่นอน

๒. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ซึ่งผู้วิจัยใช้เป็นแนวทาง (Guide Line) ในการสัมภาษณ์คนไข้ ข้อคำถามชุดนี้ใช้เป็นเพียงแนวทางที่ทำให้ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการ มีทั้งหมด ๓๐ ข้อ ข้อคำถามชุดนี้สร้างให้สอดคล้องกับพฤติกรรมกลไกทางจิต (Defense Mechanism) ๖ ชนิดคือ สมัย อินโทรเจกชั่น ขบวนการหาเหตุผล ปฏิกริยา-กลรูป การชักโทษ การเก็บกด $k=6$

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาชนิดของกลไกทางจิตชนิดต่าง ๆ

สมัย หมายถึงการรับเอาแบบอย่างของบุคคลอื่นมาเป็นบุคลิกภาพของตน เพื่อให้ตนเองได้รับการยอมรับจากผู้อื่น ช่วยให้ตนเองเกิดความมั่นใจ หรือคิดว่าจะนำไปสู่ความสัมฤทธิ์ผล เช่นเดียวกับบุคคลที่ตนเอาแบบอย่าง ตัวอย่างเช่น ลูกชายทำตนให้มีบุคลิกลักษณะแบบพ่อ ผู้หญิงแต่งกายตามสมัยนิยม ผู้ที่ใช้กลไกทางจิตชนิดสมัยจึงน่าจะมีพฤติกรรมเลียนแบบผู้ที่ตนรัก นับถือ หรือเห็นว่าเป็นผู้ประสบความสำเร็จในชีวิต ผู้วิจัยจึงตั้งข้อคำถามที่จะเป็นการจับพฤติกรรมที่เป็นกลไก

ทางจิตชนิดนี้ ๕ คำถาม เช่น * ท่านพอจะเล่าเรื่องของคุณคุณแม่ให้ฟังบ้างได้ไหม * กลุ่มตัวอย่าง จะเล่าถึงนิยามารดาของเขา ในคำบอกเล่านั้นจะช่วยให้ผู้วิจัยเห็นได้ว่าผู้เล่าใช้กลไกทางจิตชนิด สมัยบ้างหรือไม่ ตัวอย่างเช่น ผู้เล่าบอกว่าเขามีลักษณะเหมือนบิดาของเขาที่ไม่ชอบสูงส่งกับใคร ไม่เคยมีเรื่องกับใคร เขารักบิดามาก ผู้วิจัยตัดสินใจกลุ่มตัวอย่างผู้ที่ใช้กลไกทางจิตชนิดสมัย * ข้อ คำถาม

อินโทรเจคชั่น เป็นพฤติกรรมที่ลงโทษตนเองแทนบุคคลหรือสิ่งที่ก้าวร้าวจนด้วยเหตุ ว่า ไม่สามารถกระทำต่อสิ่งที่ก้าวร้าวนั้นได้ จึงได้ใช้โทษตนเองแทนสิ่งที่ก้าวร้าว และการลงโทษตนเอง ทำให้ลดความคับข้องใจเหมือนว่าได้ลงโทษสิ่งที่ก้าวร้าวนั้นไปแล้ว ผู้ที่ใช้กลไกทางจิตชนิดอินโทร- เจคชั่นจึงมักจะมีพฤติกรรมที่ทำให้ตนเองเจ็บ เพื่อทำร้ายหรือลงโทษคนอื่น ผู้วิจัยจึงตั้งข้อคำถาม ที่จะเป็นการ จับพฤติกรรมที่เป็นกลไกทางจิตชนิดนี้ ๕ คำถาม เช่น * ท่านเคยทำอะไรประชดคนอื่น บ้างไหม * กลุ่มตัวอย่างตอบว่า * เคยอดข้าวเพราะถูกแม่ดู ก็เลยอยากแกล้งแม่ * การอด ข้าวของกลุ่มตัวอย่างเป็นการลงโทษผู้อื่นแต่กระทำกับตนเอง ผู้วิจัยจึงตัดสินใจกลุ่มตัวอย่างผู้ที่ใช้กลไก ทางจิตชนิดอินโทร เจคชั่น * ข้อคำถาม

การขังโทษ หมายถึงการแก้ความผิดของคนที่ทำให้เกิดความสบายใจโดยการกล่าว โทษผู้อื่น หรือโยนความผิดให้แก่อื่นๆ ตัวอย่างเช่นคนคิดเหล่านี้จะแก้ตัวว่าที่ท้องล้มเหลวเพราะ เบื่อ หน่ายภรรยาขึ้น หรือคนที่โกรธกับเพื่อนสนิท เมื่อถูกถามถึงสาเหตุการ โกรธก็จะตอบว่า * เขา โกรธฉันก่อน * แทนที่จะตอบว่า * ฉันโกรธเขา * ผู้ที่ใช้กลไกทางจิตชนิดนี้จึงมักมีพฤติกรรม ที่กล่าวโทษผู้อื่นมากกว่าตนเอง ผู้วิจัยจึงตั้งข้อคำถาม ๕ ข้อที่จะจับพฤติกรรมกลไกทางจิตชนิดนี้ เช่น * คนที่ท่านไม่ถูกชะตาด้วยเป็นใคร * ถ้าได้คำตอบที่กล่าวโทษบุคคลที่ไม่ถูกชะตากัน ผู้วิจัยก็ตัดสินใจกลุ่มตัวอย่างนั้นใช้กลไกทางจิต * ข้อคำถาม

ขบวนการหาเหตุผล เป็นการหาเหตุผลซึ่งผิดไปจากความเป็นจริงมาป้องกันตัวเอง จากขอบกพร่องต่าง ๆ เพื่อรักษาหน้าไว้ และกันไม่ให้รู้สึกว่าคุณผิดโดยอาศัยเหตุผลและสติปัญญา เพื่ออธิบายพฤติกรรมที่กระทำลงไป เช่นนักเรียนที่สอบตก จะกล่าวว่า ที่สอบตกเพราะสุขภาพไม่ดี จึงเรียนไม่ค่อยทันเพื่อน ผู้วิจัยจึงตั้งข้อคำถามที่จะเป็นการ จับพฤติกรรมกลไกทางจิตชนิดขบวนการ หาเหตุผล ๕ ข้อคำถาม เช่น * การเรียนการสอบของท่านเป็นอย่างไร * ถ้าได้คำตอบที่เป็น เชิงแก้ตัว เช่น * ตอนนั้นโอกาสไม่ค่อยดี มีเรื่องยุ่ง ๆ บ่อย ทำให้ไม่มีความกระตือรือร้น และ อาจารย์ก็กักคะแนน * ผู้วิจัยตัดสินใจกลุ่มตัวอย่างที่ใช้กลไกทางจิต * ข้อคำถาม

การก่อรูปปฏิกริยาเป็นการป้องกันคนที่สร้างบุคลิกภาพให้เป็นไปในทางตรงข้ามกับ
ความรู้สึก เช่น แม่เลี้ยงเกลียดชังลูกเลี้ยง แต่ความเกลียดจะแสดงออกมาไม่ได้ สังคมจะกำหนดว่า
ใจร้าย ใจดำ จึงต้องแสดงว่ารัก แต่ในจิตไร้สำนึกยังคงเกลียดอยู่ การที่จะพิจารณาว่าเป็นความ
รักจริง หรือ เป็นกลไกทางจิตนิกก่อรูปปฏิกริยาต้องสังเกตจากการแสดงออก ซึ่งผู้ไขกลไกทางจิต
ชนิดนี้มักพยายามแสดงให้ผู้อื่นเห็น เป็นการย้ำอย่างจงใจ ผู้วิจัยจึงได้ตั้งข้อคำถามเป็นการจับพฤติกรรม
กลไกทางจิตนิกก่อรูปปฏิกริยา ๕ ข้อ เช่น * ท่านเคยถูกล่วงโทษอย่างรุนแรง ข้างใหม่ * ถ้า
ได้คำตอบว่า * เคย * ผู้วิจัยก็ให้เล่าเรื่องให้ฟัง และถามความรู้สึกของกลุ่มตัวอย่าง ถ้ากลุ่มตัว
อย่างไขกลไกทางจิตนิกชนิดนี้มักจะพยายามพูดให้ผู้ฟังเข้าใจว่าเขาไม่โกรธจริง ๆ เขารักให้ เพราะ
เขารักอะไรท่านอื่น ผู้วิจัยจะตัดสินใจกลุ่มตัวอย่างไขกลไกทางจิต * ข้อคำถาม

การเก็บกคเป็นการหลีกเลี่ยงความคับข้องใจโดยพยายามเก็บความรู้สึกนั้นไว้ใน
จิตไร้สำนึก พฤติกรรมที่แสดงออกมาอาจจะ เป็นการหลีกเลี่ยง ไม่รับรู้การสะกดกลั่นไปจนกระทั่ง
การลืม ผู้วิจัยจึงตั้งข้อคำถามที่จะ เป็นการจับพฤติกรรมที่เป็นกลไกทางจิตนิกนี้ ๕ คำถาม เช่น
* เวลาโกรธมาก ๆ ท่านมักทำอะไร * ถ้าได้คำตอบว่า * เฉย ๆ นิ่งไม่ตอบโต้ * หรือ
* ไม่เคยโกรธใครเลย * ผู้วิจัยตัดสินใจกลุ่มตัวอย่างไขกลไกทางจิตนิกการเก็บกค * ข้อคำถาม

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยขั้นเตรียมการ

ก่อนจะทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์บุคคลทางเพศ
วัย สถานภาพทางสังคมอันได้แก่ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวน ๒ คน โดยใช้แบบแนวทางสัมภาษณ์
กลไกทางจิตให้อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยพิจารณา พร้อมทั้งรับข้อ เสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

การรวบรวมข้อมูล

๑. รวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับประวัติของกลุ่มตัวอย่างจากรายงานคนไข้ของโรงพยาบาล
ได้แก่ชื่อ นามสกุล อายุ อาชีพ การศึกษา ที่อยู่ สภาพสมรส คู่สมรส จำนวนบุตร วิธีการกระทำ
อัตวินิบาตกรรม จำนวนครั้ง ระยะเวลาจากครั้งสุดท้ายที่ทำอัตวินิบาตกรรมจนถึงครั้งปัจจุบัน สาเหตุ
ที่นำไปสู่การกระทำอัตวินิบาตกรรม

๒. สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประชากร โดยนำชุดข้อคำถามทั้ง ๓๐ ข้อมาเป็นแนวทางในการซักถามถึงประวัติส่วนตัว กลุ่มตัวอย่างมีสภาพทางกายปกติ คือไม่มีพิษยาแผล หรือฤทธิ์ยาที่เกิดจากการพยายามกระทำตัววิปริตกรรม เช่นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนไข้โรงพยาบาลศิริราชจะเป็นคนไข้ที่แพทย์นัดมาพบ เพื่อให้คำปรึกษาหารือ กลุ่มตัวอย่างคนไข้โรงพยาบาลศรีธัญญา และโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า เป็นคนไข้ที่ยังรับการรักษายู่ในโรงพยาบาลแต่เป็นการรักษาทางโรคจิตโรคประสาท ส่วนสภาพทางกายที่เกี่ยวกับยาแผล หรือพิษยอนั้นเกิดจากการพยายามกระทำตัววิปริตกรรมนั้นไม่ปรากฏ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างหลังจากพยายามกระทำตัววิปริตกรรมมานานพ้นไปแล้วเป็นเวลาอย่างน้อยที่สุด ๒ วัน และช่วงระยะเวลาที่ห่างมากที่สุดคือ ๖ เดือน และในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้รับอนุญาตจากทางโรงพยาบาลให้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างภายในห้องที่ทำการของแพทย์หรือเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะ สภาพของห้องเป็นสัดส่วนไม่มีผู้อื่นเข้ามาเห็นหรือได้ยินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างสามารถเล่าเรื่องส่วนตัวได้ ผู้วิจัยเพียงแต่ใช้ชุดข้อคำถามเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาพฤติกรรมกลไกทางจิต แต่การวิจัยนี้ศึกษาถึงลักษณะทั่ว ๆ ไปของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

- ๑. เปรียบเทียบอายุ อาชีพ สภาพสมรส ระดับการศึกษา วิธีการกระทำตัววิปริตกรรมสาเหตุ จำนวนครั้งที่พยายามกระทำตัววิปริตกรรม โดยคิดเป็นร้อยละ
- ๒. เปรียบเทียบการใช้กลไกทางจิตชนิดต่าง ๆ ระหว่างชายและหญิง ทดสอบด้วยค่าไค สแควร์ (Chi - Square)
 - ๓. เปรียบเทียบกลไกทางจิตชนิดต่าง ๆ ดังนี้
 - ๓.๑ เปรียบเทียบกลไกทางจิตชนิดต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างชาย
 - ๓.๒ เปรียบเทียบกลไกทางจิตชนิดต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างหญิง
 - ๓.๓ เปรียบเทียบกลไกทางจิตชนิดต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างชายหญิง

โดยการใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนชั้นเดียว (One - Way analysis of Variance)